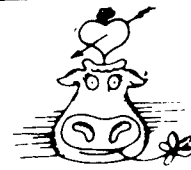

טיפוח • פוריות

האספה הכללית המשותפת הראשונה של אגודות ההזרעה "און" ו"השרות מלאכותית"

חי הברון, ה.מ.ב.

האירגונים אין בתקופה זו פעילות ממשית, והוא דורש טיפול יסודי ומעמיק, לכן מציע אילן לא להגיע באספה זו לידי החלטה כלשהי בענין זה. מאזני "און" ו"השרות" לשנים תש"מ ותשמ"א שהומצאו לחברים לפני האספה, ביחד עם הערות ועדות הביקורת של שתי האגודות, אושרו על ידי האספה.

★

מילואים לדו"חות

משה הימן, "און", מדגיש שלמרות העליה המהירה בתנובת החלב ב־25 השנים האחרונות, לא ירדה למעשה הפוריות. הטיפוח מהווה מחצית ההתקדמות בתנובת העדר, בעוד מחציתה השניה נוקפת לגורמים סביבתיים. במשך 25 השנים האחרונות נרשמה התקדמות שנתית ממוצעת של 130 ק"ג חלב לפרה, דהיינו 65 ק"ג התקדמות גנטית.

לצרכי תוכנית הטיפוח נקבעה התקדמות גנטית שנתית של 40 ק"ג חלב, כאשר שנת המוצא היא 1974 כמקובל בארה"ב. משה מציין פרים אחדים הפועלים כיום ואשר להם אומדנים גבוהים דיים לשרת אותנו אף בשנות ה־90 בתחום ההתקדמות הנדרש.

קיים היסוס מה אצל חברים מהשימוש בפרים צעירים. מתברר שבמשך 4 השנים האחרונות

ביום 16.11.82 התקיימה בשפיים האספה הכללית המשותפת של 2 אגודות ההזרעה. ההשתתפות הרבה של חברים, כ־280 במספר, מעידה על הענין הרב שציבור הבוקרים מיחס לארוע זה. בקיום האספה, המשותפת לשני האירגונים, זו הפעם הראשונה, יש מעין סימליות בהכרת הציבור במטרה המשותפת, ובולט ביטוי לרצון כן של שיתוף פעולה מירבי בין האגודות. יש לברך את מארגני האספה על יצירת אווירה נעימה, שילוב הענינים העיסוקיים הטהורים עם נושאים מקצועיים, ולמרות גודש התוכנית בזמן מוגבל לא נעדרה הרגשה של מפגש רעים וארוע חברתי נאה. כל אחת משתי האגודות הוציאה לקראת האספה חוברת ובה שפע של חומר סטטיסטי ומקצועי מעניין.

אשר בן צבי פתח את האספה, ולאחר בחירת היו"ר בך **אילן הרן** בשם התאחדות מגדלי בקר, בהדגישו את התופעה החיובית שבאספה המשותפת. הוא ברך על הישגי ספר העדר והודה לאגודות, למשקים ולכל העוסקים בנושא על תרומתם להישגים אלה. אשר למצב הכלכלי של הענף, הזהיר בפני שאננות, למרות שהשנה שחלפה היתה שנה טובה למדי לענף. היום פועלים לחצים חיצוניים רבים על הענף, שהוא ענף חקלאי טוב לכשעצמו, ויהיה עלינו להתמודד עם לחצים אלה על מנת לשמור על ריווחיות הענף. בנושא הרחב של אחד

החברים מקשיבים באולם האספה...

בזירמה הרגילה, בהזרעות קיץ, לא הראו הבדלים משמעותיים.

המאמצים הרבים לייצא זירמה קפואה, מוצר שאנו יכולים ליצר ולספק בקלות וברווח, החלו אמנם לתת פרי, אך קיימות בעיות וטרינריות רציניות המקשות מאוד על הרחבת השווקים.

לסיום מציין דן קלי את התועלת שיש בשיתוף המרחיק לכת של שתי האגודות, המאפשר שימוש אופטימלי בפרים.

★

הדינונים

משה חפר, כפר ויתקין, קובל על כך שהאגודות להזרעה נושאות לפעמים בעול המתחייב מפעולות שאינן מתחייבות מצרכי הפעילות הישירה שלהן. לדוגמה, חלק מהנתונים הרבים הבאים מהמחשב – אין לו ולא כלום עם פעולת הזרעה. אך עלות חלק זה נכללת במחיר המיחשוב. על האגודות להצטמצם בהוצאות היעודיות בלבד ובכך לפעול להקטנת עלות השרות למשק. בין נתוני המחשב הרבים מופיע החיזוי. דווקא

היתה ההתקדמות הגנטית של הפרים הצעירים גבוהה יותר בממוצע מכלל הפרים שבשימוש. לכן אין לחשוש כלל וכלל מהשימוש בהם.

למרות ההתקדמות הגדולה בתנובת החלב יש עדיין צורך להגביר את הטיפול באחדות מהתכונות התורשתיות, ביחוד בנוגע למבנה העטין.

דן קלי, "השרות", מברך על כך שלאחר עמל רב ותשלום "מחיר גבוה" – בגלל היעדר נתונים אמינים – הגענו סוף סוף למערכת דו"חות אמינה ומסודרת.

היום ישנם לרשותנו פרים העונים על דרישות הטיפול ומעלה.

אחת התכונות שיהיה צורך להקדיש לה תשומת לב רבה יותר בעתיד, היא ההישרדות. חשיבות אורך החיים של פרה גדלה ככל שעלות הגידול של המחליפה עולה, ביחס להכנסה משחיטה.

כולנו ערים לבעיות הפוריות העונתית, אך אין לנו עדיין פתרון להן. הנושא נחקר בכיוונים שונים ונקווה שהחוקרים ימצאו פתרונות. נראה שהבעיה אינה טמונה בטיב הזירמה. ניסוי שבצענו להשוואת תוצאות ההזרעה בזירמה מובחרת מבחינת איכותה לאלו של ההזרעה

...והמשך הדיון בעת ארוחת הצהריים

של עגלות והן של פרות, מחודש לחודש. עם הרחבת המיחשוב נחלש הקשר בין המשק-החבר לבין האגודה. המזריע מהווה חוליה מקשרת יחידה כמעט. אין יודעים על הקורה במשק השכן. אין מידע על ההבדלים, הקטנים לעתים אך חשובים, בתוצאות ההזרעה בין פר זה או אחר. נדרש לצייד את המשק ביותר אינפורמציה.

בטיפוח דרוש להקדיש יותר תשומת לב לתכונות העטין ולהגביר לשם כך את פעולת השיפוט.

יהודה שליין, נהלל, מציע לדחות על הסף את ההצעות לאחוד האירגונים, מוטב לנו באגודות קטנות הניתנות לשליטת החברים, ולהבטיח שיתוף פעולה מירבי ביניהן.

האם אנו מנצלים כראוי את המידע הבא מהמחשבים, בהם אנו משקיעים הון רב? למשל מתברר מנתוני המחשב שאין תועלת רבה בהזרעות שבת. למה מציעים למשקים להמשיך בנוהל זה שעולה כסף?

בתקופת הליקויים במערכת השכילו המגדלים והמטפחים לגדל פרים מצטיינים, ללא חיזוי מהמחשב וללא חישובים של מומחים.

משה חפר תובע לדאוג בעוד מועד לדור המשך, לאותו קומץ אנשים העומד בראש פעולות הטיפוח זה שנים רבות. הוא מזהיר מפני ריכוזיות באירגון אחד גדול ורואה תועלת מירבית באגודות קטנות המשתפות פעולה ביניהן.

מרדכי יוספזון, גן שמואל, מפקפק בתועלתה של אספה משותפת לשתי אגודות, בגלל מגבלות הזמן העומד לרשותה.

הוא טוען שבין הפרים המצטיינים במבחנם יש דווקא בעלי פוריות נמוכה, ושואל למה המשק לא מקבל אינפורמציה שוטפת, דוגמת דף האינפורמציה של ההתאחדות, על פוריות הפרים ונושאים חשובים אחרים הדרושים לעבודה היומיומית. חסר למשק גם מידע בנוגע להבדלים כביכול בתוצאות הפוריות לפי המזריעים השונים.

ד"ר פרנצוס, "החקלאית", מציין שהירידה בפוריות הפרות בקיץ קרוב לוודאי קשורה

יששכר כוכבא, קבוצת יבנה, מדגיש שבמשקו יש תנודות בלתי מובנות באחוזי ההתעברות הן

לאחורנה בחו"ל לבדיקת הקיום של תכונה גנטית עמידה יותר ועמידה פחות לאכף הנגרם כתוצאה מהזנה עשירה בחלבון. צאצאים של פרים שהגיבו שלילית לאכף – סבלו יותר בתנאים דומים מצאצאי פרים שלא הגיבו שלילית לאותו אכף. נושא זה טרם טופל אצלנו.

נמרוד שדמי, שער העמקים, מציע לחזור לפרמטר חמ"ש במקום חמ"מ, וזאת בגלל חוסר התכליתיות של חמ"מ במציאות של קביעת המחירים אצלנו.

הוא מתנגד להצעתו של ראובן ברענן להפסיק את ההזרעות באוקטובר, כל עוד לא נבדק הענין באופן יסודי על ידי כלכלנים.

הוא מברך על יישום ההחלטה באספה הקודמת להזריע מבכירות רק בפריס הצעירים לשם עריכת מבחנם הראשון.

גרשון, מזריע מ"און" בגמלאות, נפרד מציבור החברים בתודה, אחרי שנות עבודה משותפת במשך תקופה ארוכה.

ד"ר נתן אילן, המכון הווטרנרי, מתייחס להזרעה בשבתות: אינו מקבל את ההצעה שנשמעת, שבשבתות יזריעו הבוקרים בעצמם. הנסיון מוכיח שמזריעים מקצועיים משיגים תוצאות טובות יותר.

אשר לשיפור תנאי ההזרעה במשק, יש ליחס ליישומו חשיבות רבה להשגת תוצאות טובות יותר.

משקים אחדים הוכו במכת הפלות מנגיפים שטרם מצאנו דרך לאבחנם. רק עכשיו אנו מתקדמים לקראת הקמת מערכת איבחון מתאימה. הוא פונה לבוקרים ונציגיהם להטות שכם להקמת המערכת.

יש צורך לעסוק יותר בבדיקת הנזק הממשי הנובע מתופעת הפוריות הקיצית הירודה.

ד"ר חיים שטורמן, "און", מנה 4 נושאים חשובים שעלינו לטפל בהם באופן מתמיד:

1. תוכנית (דו"ח) פוריות פרים;
2. יעילות המזריע וחשיבות שיפור העבודה;
3. חקר הערך הכלכלי של הפוריות;
4. השתתפות הרפתנים עצמם בבחירת הפר להזרעת פרותיהם.

לאקלים. אך קיימים גם גורמים נוספים שפחות ברורים. מניסויים ידועים מתברר אמנם שטמפרטורת לילה נמוכה משפיעה באופן חיובי על מידות הפוריות גם בקיץ חם, ואילו לקרינת שמש חזקה השפעה שלילית, אך ישנה גם השפעה רבה להזנה.

יגאל שיין, בית זרע, קובל על דרישה אלטרנטיביות של אגודת "און" להתקין מקום מיוחד לריכוז הבהמות המוגשות להזרעה. הוא מתנגד לכך שהאגודה תטיל סנקציות על המשק ותפסיק את ההזרעה בו ללא החלטה מאשרת של האספה.

אהוד רוזנשטיין, "און", מסביר את החלטת און – ההנהלה ביחד עם המזריעים – לדאוג באופן רציני להסדרת סידורי ההזרעה במשקים, הן לתועלת ההזרעה והן להבטחת תנאי עבודה סבירים למזריעים. בעוד משקים רבים הכשירו מקום מתאים, להנאת המשק והמזריע גם יחד, נשארו משקים בודדים שהבטיחו לשפר את התנאים, אך לא קיימו זאת. אהוד מציג תוכנית מפורטת לחצר טיפולים שצמודה לחצר ההמתנה של מכון החליבה. התוכנית עובדה בשיתוף עם יועצים לבניה ולמשק.

רן חסיד, אושה, ששימש בעבר המנהל האדמיניסטרטיבי של "און", מסביר את המניעים לצעדים שנקטה הנהלת און, כדי להביא לידי עבודה מסודרת והשגת תוצאות מירביות בהזרעה במשקים, שלא סיפקו את הסידורים הדרושים.

שלמה דורי, יפעת, רואה את ההתכנסות המשותפת של שתי האגודות כיעילה וכטובה, אך מציע לא לקבל באספה החלטות הנוגעות לאחוד האירגונים, אלא לדון בנושא במסלול הרחב.

עלינו להימנע מהגזמה בהערכת העונתיות בתוצאות הפוריות. האם בתנובות הגבוהות פרה צריכה להמליט כל 12 חודשים? מה כלכלי? האם אינדקס ההתעברות קובע יותר מאשר כושר ההתמדה? – כל זאת עלינו לבחון ולא לגשת לענין באופן דוגמטי.

בקשר לירידת הפוריות בקיץ יתכן שקיים גורם תורשתי, כך מתברר ממחקר שבוצע

הענקת פרס מנחם הימן לראובן בר-ענן

משה הימן מעניק את הפרס לראובן בר-ענן, מימין תלי שור

קרנות לזכרם לציון ולעידוד המחקר, אנו מנציחים את הבנים בצורה זו. במשך כל תקופת הטיפול של בקרנו פעלה בארץ שרשרת של אנשי מקצוע, שכל אחד מהם מהווה חוליה מסויימת, כעין ציון דרך בטיפול העדר בישראל: יעקב עצמון – השימוש בעגל מהפרה הטובה, אפרים שמרגד – ייבוא פרי רביה מהולנד, משה הימן – שיטת ההמתנה, דן קלי – יישום הקפאת הזירמה; ובתוך אלה פעילותו שלו – של ראובן – ביישום המבחנים.

בהרצאתו הממצה על פעולות הטיפול שלנו מדגיש ראובן שייצבנו בבהמה את הגנים הרצויים לייצור חלב. אך לפנינו עדיין הבעיה של נצילות המזון. נצילות מזון היא נתונה בכל גזעי הבקר לחלב, לכן עלינו לפתח את מידת התאבון של הבהמה, אם ברצוננו להתקדם.

הפרס ע"ש מנחם הימן ז"ל, הוענק לראובן בר-ענן. קרן הפרסים לזכרו של מנחם הימן ז"ל, שנפל במלחמת יום הכיפורים ברמת הגולן, נוסדה ונתרמה על ידי משפחת הימן וקרוביה. מטרתה להעניק פרסים להוקרת הישגים בטיפול וברביה של הבקר לחלב בישראל, או מילגות לעידוד הלימוד והמחקר בשטח זה. הפרס יחולק אחת לשנתיים באספה הכללית של "און", ובאספה זו מוענק הפעם לראשונה.

★

בהביאו לאספה את נימוקי ועדת הפרס, מציין תלי שור את שלבי העבודה של ראובן במשך עשרות בשנים, החל ממבקר חלב בהתאחדות, וכלה כחוקר בטיפול ופרופסור לגנטיקה של בעלי חיים בעל מוניטין עולמי. הפרס הוענק לראובן על תרומתו, בשיתוף עם ציבור הבוקרים ומוסדותיהם, לקידום טיפוח הבקר הישראלי. בין היתר הוא יזם יישום מבחני פרים על יסוד השוואה בין עידניות ושיפורים ניכרים בעריכת מבחני הצאצאים. הוא פעל בתיכנון העברת נתוני ביקורת החלב למחשב ותוכנית המחשב לנתוני ההזרעה המלאכותית, ולאחרונה האינטגרציה בין שתיהן. מקבל הפרס פעל רבות בקביעת פרמטרים גנטיים ביישום מערכת הטיפול. הוא יזם את הגיסוי בפולין של ההשוואה בין ענפי הבקר הפריזי בעולם ולחם לשיתופנו בו. רבים מחקריו להערכת הפוטנציאל הגנטי של פרים נבחנו ולהאחדת הטכניקות למבחנים בעולם.

בשם הקרן מעניק את הפרס משה הימן. בדברי תודתו מציין ראובן בהתרגשות שבעוד בעולם מנציחים את האבות, בהקמת

החלטות ובחירות של "השרות להזרעה מלאכותית"

1. האספה מביעה הערכה וסיפוק על דרך ניהול העבודה האירגונית והמקצועית.
2. האספה מביעה הערכה לצוות העובדים בשדה, בפריה ובמשרדים.
3. האספה מברכת את רפת קיבוץ יוטבתה ואת דן קלי על קבלת פרס קפלן לתש"ב ומאחלת להם המשך עבודה פוריה. האספה מברכת את ראובן ברענן על קבלת הפרס ע"ש מנחם הימן ז"ל ומאחלת לו שנים פוריות רבות בעבודתו.
4. האספה מביעה הערכה ושביעות רצון משיתוף הפעולה הגובר בתחומים שונים הקשורים לעבודת האגודות: בנקים משותפים לזירמה, החזקת פרים, ותוכנית זהה לניתוח נתוני הפוריות תוך אינטגרציה עם תוכנית ביקורת החלב הארצית.
5. האספה מביעה סיפוק מהפעילות המשותפת וההדדית בהנהלות ועדות הטיפוח של שתי האגודות.
6. האספה מביעה את הערכתה לשיתוף הפעולה בשדה עם רופאי "החקלאית", אנשי מינהל ההדרכה והשרותים הווטרינריים.
7. האספה מאשרת את בקשת המשקים יהל, סמר וטללים להתקבל כחברים לאגודה.
8. האספה מברכת על ההתקדמות שהושגה בעבודת אירגון ספר העדר, כאשר מבחני פרים ודו"חות פלט מגיעים באופן סדיר למשקים ומאפשרים קידום הענף.
9. האספה מציינת את ההתקדמות בנושא הייצוא ויצירת קשר ל-10 ארצות ברחבי העולם.
10. האספה רואה בייצוא נושא בעל חשיבות רבה ומחזקת את ידי העוסקים במלאכה להמשך פורה.
11. בהתחשב בשינויים שחלו במבנה והרכב העדרים בשנים האחרונות, מסמיכה האספה את ההנהלה החדשה לבדוק את המשמעות האירגונית הנגזרת מהשינויים.
11. האספה מאשרת את הצעת הוועדה המתמדת למנות לוועדת הביקורת את החברים:
 1. ראביד, בניה
 2. זקס, אבנר
 3. הרץ, דני
12. האספה מאשרת את הצעת הוועדה המתמדת למנות את החברים הר"מ כחברי ההנהלה:
 1. אגרנוב, שאול
 2. בן יהושע, פרץ
 3. ברגר, יעקב
 4. בקון, יצחק
 5. גינזבורג, בני
 7. גולדמן, אילן
 8. הדס, ישי
 9. וינרב, יחיאל
 10. וולקני, יעל
 11. זוזות, פיני
 12. זינגר, יואל
 13. חסיד, מנחם
 14. יעקב, רמי
 15. יוגב, יחיעם
 16. כהן, אמנון
 17. כהן, אלי
 18. כהן, נתן
 19. ליפשיץ, ישי
 20. מירב, מאיר
 21. פרחודניק, דב
 22. פודור, מנחם
 23. פרנק, דן
 24. פולק, דרור
 25. קלי, דן
 26. רוז, עדי
 27. שנער, שמואל

החלטות ובחירות של "און"

1. האספה מביעה את הערכה המלאה לדו"ח ההנהלה ופעולותיה, והערכה מיוחדת לצוות העובדים של אגודת "און".
 2. האספה רואה בעין יפה את שיתוף הפעולה הקיים בין אגודות ההזרעה, אשר מקדם את הענף.
 3. האספה ממליצה להמשיך בשיתוף הפעולה הקיים בין התאחדות מגדלי בקר, "החקלאית" ואגודות ההזרעה ולפתחו.
 4. האספה פונה להנהלה לדאוג לשיפור תנאי העבודה של המזריעים.
 5. האספה ממליצה להנהלה לעבד דרך להגברת פעולת השיפוט והתאמת הזיווגים בשדה.
 6. האספה ממליצה להנהלה להעביר דו"חות מקצועיים לרפתנים לעתים תכופות יותר.
 7. האספה מאשרת את הרכב מוסדותיה כלהלן:
- הנהלת "און"**
1. אור, יעקוב (קפוצ'ו) עין גב
 2. בן-צבי, אשר הזורע (און)
 3. ברעם, מנחם גדות
 4. הימן, משה עין חרוד-מ (און)
 5. הס, אבנר שדה אליהו
 6. הרן, אילן מזרע (ה.מ.ב.)
 7. חסיד, רן אושה
 8. קרני, ברוך המעפיל
 9. רון, עזרא רמת יוחנן
 10. רימברג, יורם מצר
 11. ד"ר שטורמן, חיים עין חרוד-מ (און)
 12. שני, אחיעם עין השופט
 13. אידלמן, מרדכי רמת צבי
 14. גפני, רן כפר יחזקאל
 15. גרינבוים, יעקב כפר יהושע
 16. הראל, ישראל כפר ויתקין
- ועדת הטיפוח**
1. איזנר, ג'והן
 2. איש-יאיר, מוטי
 3. אילן, עופר
 4. ד"ר בר-ענן, ראובן
 5. גבעתי, יותם
 6. גל, יצחק
 7. הימן, משה
 8. קפלן, מילטון
 9. פרקר, צבי
 10. קירשנר, מריו
 11. רביב, שבתאי
 12. ד"ר שטורמן, חיים
 13. שיין, שי
- מוזמנים:**
1. בן-צבי, אשר
 2. לוי, עוזי
 3. קלי, דן
 4. רון, מיכה
- ועדת הביקורת**
1. דג, דוד
 2. סולניק, צבי
 3. שדמי, נמרוד

